

Lees fragment 'Palimpsest'

Na deze slopende nacht kwam Chris pas tegen een uur of elf aan bij zijn bureau op de faculteit. Hij zou doodmoe moeten zijn, maar de ontdekking en zijn samenwerking met Tom hadden hem veel energie gegeven. Het was jammer dat hij dit enthousiasme met niemand in Leiden kon delen. Veel collega's waren niet binnen vanwege vakantie en Chris had ook geen zin om bij niet-ingewijden iedere keer bij Adam en Eva te beginnen om het probleem uit te leggen.

Wellicht had Filiz er belangstelling voor hoe het met haar informatie was verlopen, dacht hij en daarom liep Chris door de twee gangen naar haar kantoor. Zij was druk bezig een paarsige foto op haar beeldscherm te ontcijferen en keek werkelijk verstoord op toen Chris met een vrolijke blik haar kamer binnenkwam. Filiz hoorde het verhaal gelaten aan. De vonk van Chris' geestdrift sloeg in het geheel niet aan bij haar. 'Weet je, Chris, ik heb je dat gisteren ook al gezegd; ik wil me hier verder niet mee inlaten. Ik kan het niet. Hoeveel gelijk je ook hebt, het voelt niet goed. Het gaat tegen mijn opvoeding en achtergrond in. Ondanks... alles.'

Ze sprak de laatste woorden aarzelend uit en Chris kon alleen maar raden wat er in haar hoofd omging.

'Maar goed,' zei ze ineens veel opgeruimder. 'Ik ben blij voor je dat die paar bladzijden zoveel voor je betekenen, maar dit zwarte boekje is zóvéél meer!'

'Wat bedoel je 'met zoveel meer'?'

Filiz had er al direct spijt van dat ze dit eruit flapte in zijn nabijheid. Enerzijds wilde ze het geheim zo lang mogelijk zelf bewaren, maar aan de andere kant was ze zo trots op haar wonderboekje dat ze het eigenlijk aan de hele wereld wilde laten zien. En Chris was wel een van de weinigen die onmiddellijk zou kunnen begrijpen hóe bijzonder het was. Hij stond haar nog steeds vragend aan te kijken. Daarom vertelde ze toch in enkele zinnen over de ontdekking van de palimpsest en de prachtige kwaliteit van de onderliggende gewassen teksten.

'Dit is een eerste indruk van die ultravioletfoto's waar ik eerder vandaag aan was begonnen,' zei ze en wees met een armgebaar achteloos naar het eind van haar bureau, waar de eerste vertaalde pagina's van de afgelopen ochtend lagen. 'Het lijkt op een liturgie in het Aramees, dus het hoofd van onze vakgroep, professor Keller, zal wel zeer geïnteresseerd zijn.'

Chris keek in de richting waar ze naartoe wees en las met een half oog een paar zinnen.

'Je maakt een grapje,' zei hij aarzelend, terwijl hij naar de tekstblaadjes bleef staren. 'Dit is geen stukje uit een liturgieboek, dit is een soera uit de Koran. De bekende soera 19, fameuze zinnen, die herken ik direct.'

De islamdeskundige pakte een papiertje op. 'Mag ik?'

'Eh, nou...' aarzelde Filiz.

Chris las wat er stond en mompelde de tekst. 'Huh? Wat is dit typisch,' mompelde hij, terwijl hij het stukje las. 'Sorry, maar zeg eens eerlijk, wáár heb je dit uit?' Chris had een vreemde, dwingende blik in zijn ogen. Filiz opende haar dossierkast en liet Chris op afstand het zwarte boekje zien. 'Echt, hier komt het uit. Wij dateren het voorlopig op 590 na Christus.'

Chris las het deel nog een keer. '590 na Christus,' herhaalde hij mompelend haar woorden. 'Dat kán toch haast niet waar zijn...' Hij keek omhoog. 'Uit mijn hoofd, Filiz, luiden de regels in soera 19 van de Koran, waar Maria, de moeder van Christusnet is bevallen, als volgt:

“En de smarten der bevalling dreven haar naar de voet van een palmboom. Zij zeide: “O, liever zou ik voor dit geschiedde gestorven en in de vergetelheid geraakt zijn. Dan riep Gods boodschapper haar van beneden toe, zeggende: Treur niet. Uw Heer heeft een beekje aan uw voet doen ontstaan.”

“Treur niet. Uw Heer heeft een beekje aan uw voet doen ontstaan...”, snap jij dat? Het staat in de Koran en geen enkele Korangeleerde heeft daar ooit iets van kunnen maken, hoe ze ook hun best deden. En hier bij jou staat bijna hetzelfde stukje, maar het eindigt met:

“Treur niet. Uw Heer heeft uw geboorte legitiem gemaakt.”

Zie je zelf hoe spectaculair dit is? Déze zin heeft betekenis: een ongetrouwde maagd die zwanger is, dat werd niet gepikt in die tijd. Maar ‘de Heer heeft het legitiem gemaakt’. Dát is het, dat is het, dat is het, écht! Geen beekje! Het Arabisch lijkt wel een foute vertaling uit dit... uit dit... Ik durf het haast niet te zeggen... Origineel!

‘Het origineel van wat?’ vroeg Filiz, ineens honderd procent geconcentreerd.

‘Zijn er meer pagina’s zoals dit?’ vroeg Chris gehaast.

‘Ja, het zijn honderdvijftig bladzijden en, voor wat ik nu heb gezien, zijn het ongeveer honderdtien tot honderdtwintig hoofdstukjes met dicht opeen geschreven teksten,’ zei ze.

‘O, o, er zijn honderdveertien soera’s in de Koran. Als dit waar is, hè? En dat uit het jaar 590, dertig, veertig, misschien wel zeventig jaar voor de eerste Koran verscheen... Dat is werkelijk ongelooflijk!

Als dit is wat ik denk, dan heb je iets in je bezit wat wereldschokkend is. Je hebt volgens mij de bron gevonden waarop de Koran is gebaseerd!’

Chris was steeds harder gaan praten en schreeuwde de laatste woorden uit.

Filiz keek hem verbijsterd aan. ‘Nee, sorry, Chris, daar wil ik niets mee te maken hebben. De bron van de Koran...?’